

ئەي ئەبو عائيشە، سى شت ھەيە ئەگەر كەسئىك يەكئىكان بلىت؛ ئەوا درۆبەكى گەورەى كرددووه دژى خواى گەورە

له مەسروقەو دەلئت: لەسەر لا پالم دابوووه كاتئىك عائيشە ئامادە بوو، ووتى: ئەي ئەبو عائيشە، سى شت ھەيە ئەگەر كەسئىك يەكئىكان بلىت؛ ئەوا درۆبەكى گەورەى كرددووه دژى خواى گەورە، ووتم: ئەوانە چىين؟ (عائيشە) ووتى: «ھەر كەسئىك بانگەشەى ئەو بەكات كە موھمەد -صلى الله عليه وسلم- پەرورەدگارى بىنيووه ئەوا درۆبەكى گەورەى دژى خواى گەورە كرددووه»، (مەسروق) دەلئت: لەسەر لا پالم دابوووه و دانىشتم، ووتم: ئەي داىكى ئيمانداران، ھەندىك كاتى پىويستم بەدەرئ، بەپەلە مەبە لەسەرم، ئايا خواى گەورە -عز وجل- نەيفەرموو: {وَلَقَدْ رَءَاهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ} [التكوير: 23] واتە: {سوئند بە خوا بئىگومان بىنى لە ئاسۆى پرووندا}، {وَلَقَدْ رَءَاهُ تَرَلَّةَ أُخْرَى} [النجم: 13] واتە: {سوئند بە خوا بئىگومان جارئىكى تر ئەوى بىنيووه}، (عائيشە) دەلئت: من لە سەرەتاكانى ئەم ئومەتەم پرسیارم لە پئىغەمبەرى خودا كرد -صلى الله عليه وسلم- سەبارەت بە ئەمە، ئەوئش فەرمووى: «ئەو -مەبەست- جىربە، ھەرگىز نەمىنيووه لەسەر ئەو شئووى لەسەرى دروستكراو جگە لە دوو جار نەبئت، بىنم لە ئاسمانەو دادەبەزئت؛ گەورەى لاشەى (بوشابى) نىوان ئاسمان وزەوى پىر كرددو»، (عائيشە) دەلئت: ئايا نەتیبستووھ كە خواى گەورە دەفەرموئت: {لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ} [الأنعام: 103] واتە: {چاوھەكان پەى پئ نابەن و ناتوانن بىنن بەلام ئەو ھئزى بىنن وچاوھەكان دەبئئت و ئەو -اللطف والخبر-، [اللطف: 5] واتە: {چاوھەكان پەى پئ نابەن و ناتوانن بىنن بەلام ئەو ھئزى بىنن الخبير: و ئايا زانابە بە وردەكارى ھەموو شتەكان-}، ئايا نەتیبستووھ كە خواى گەورە دەفەرموئت: {وما كان لبشر أن يكلمه الله إلا وحياً أو من وراء حجاب أو يُرسلُ رسولا فيوحىَ بإذنه ما يشاء إِنَّهُ عَلِيُّ حَكِيمٌ} [الشورى: 51] واتە: {بۆ ھىچ كەس نەبووھ كە خوا قسەى لەگەدا بەكات بە وەحى نەبئت يان لە پشت پەردەوھ يان نئراوئىك بنئرئت و بە فەرمانى خۆى ئەوھى كە بئەوئت وەحى بۆ دەكات بە راستى خوا بئند و كاردروستە -حەكئم و دانابە-}، ھەر كەسئىك بانگەشەى ئەو بەكات كە پئىغەمبەرى خودا -صلى الله عليه وسلم- بئدەنگ بووھ سەبارەت بە شئىك لە كئىبى خواى گەورە (قورئان)؛ ئەوا درۆبەكى گەورەى كرددووه دژى خواى گەورە، خواى گەورە دەفەرموئت: {يا أيها الرسول بَلِّغْ ما أنزل إليك من ربك وإن لم تفعلْ فما بلغت رسالته} [المائدة: 67] واتە: {ئەي (پئىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم-) رابئىگەنە (بە خەلك) ئەوھى ھئراوھتە خواروھ بۆت لەلايەن پەرورەدگار تەوھ وھ ئەگەر وانەكەبئ ئەوھ پراسپئرەكەى خوات پارانەگەياندووھ و بەجئت نەھئناوھ}، (عائيشە) ووتى: ھەر كەسئىك بانگەشەى ئەو بەكات دەزانئت بەيانى چى پروودەدات، ئەوا درۆبەكى گەورەى كرددووه دژى خواى گەورە، خواى گەورە دەفەرموئت: {قل لا يعلم من في السماوات والأرض الغيب إلا الله} [النمل: 65] (واتە: {بلى كەسانئىك كە لە ئاسمانەكان و زەوېدان غەيب نازانن بئجگە لە خوا (تەنھا ئەو دەبزانئت

[صەحئە] [بوخارى و موسلىم ھاوران لەسەرى]

تابئى بەرئز مەسروق لەسەر لا پالى دابوووه كاتئىك عائيشە -پەزاي خواى لئبئت- ئامادە بوو، (عائيشە) ووتى: سى شت ھەيە ئەگەر كەسئىك يەكئىكان بلىت؛ ئەوا درۆبەكى گەورەى كرددووه دژى خواى گەورە، (مەسروق) ووتى: ئەو شتانە چىين؟ ئەوئش (عائيشە) وەلامى داھەو: يەكەم/ ھەر كەسئىك بانگەشەى ئەو بەكات كە موھمەد -صلى الله عليه وسلم- پەرورەدگارى بىنيووه ئەوا درۆبەكى گەورەى دژى خواى گەورە كرددووه، مەسروق لەسەر لا پالى دابوووه و دانىشت، ووتى: چۆن دەلئت موھمەد -صلى الله عليه وسلم- پەرورەدگارى نەبىنيووه، لە كاتئىكدا خواى گەورە دەفەرموئت: {وَلَقَدْ رَءَاهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ} [التكوير: 23] واتە: {سوئند بە خوا بئىگومان بىنى لە ئاسۆى پرووندا}، {وَلَقَدْ رَءَاهُ تَرَلَّةَ أُخْرَى} [النجم: 13] واتە: {سوئند بە خوا بئىگومان جارئىكى تر ئەوى بىنيووه}، (عائيشە) ووتى: ئەو يەكەم كەس بوو كە پرسیارى لە پئىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- كرد سەبارەت بە ئەم دوو ئابەتە،

ئەوېش -صلى الله عليه وسلم- پىي فەرموو: ئەو -مەبەست- جبريلە -عليه السلام-، ھەرگىز لەسەر ئەو شىئوھى نەبىنىووه كە خوای گەورە لەسەرى دروستى کردووھ جگە لە دوو جار نەبىت، جارېکیان لەسەر زەوى لە ئاراستەى پرۆژھەلاتى زەوى كە بە پروونى ئاسمان دەبىنرېت، و جارېكى تر لە سەرھوھ لە بەھەشتدا، و ئەو جارھى لەسەر زەوى بىنى؛ دادەبەزى بۆ سەر زەوى گەورەى لاشەى بۆشایى نىوان ئاسمان وزەوى پر کردبوو، پاشان عائىشە -رەزای خوای لىبىت- ئەم ئایەتەنى وەكو بەلگە ھىنايەوھ لەسەر ئەوھى پىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- پەرورەدگارى نەبىنىووه، خوای گەورە دەفەرموېت: {لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ} [الأنعام: 103] واتە: {چاوەکان پەى پى نەبن و ناتوانن بىبنن بەلام ئەو ھىزى بىنن وچاوەکان دەبىنن و ئەو -اللطف والخبير-، -اللطف: واتا بە پرەحم و بە بەزەبى بەرامبەر بوونەوھەرەکان- و -الخبير: واتا زانایە بە وردەكارى ھەموو شتەکان-}، {وما كان لبشر أن يكلمه الله إلا وحياً أو من وراء حجاب أو يرسل رسولا فيوحى بإذنه ما يشاء إنَّه عَلِيٌّ حَكِيمٌ} [الشورى: 51] واتە: {بۆ ھىچ كەس نەبووھ كە خوا قسەى لەگەلدا بكات بە وەحى نەبىت يان لە پشت پەردەوھ يان نىراوېك بىنرېت و بە فەرمانى خوې ئەوھى كە بىھوېت وەحى بۆ دەكات بە راستى خوا بلىد و كاردروستە -حكيم ودانايە-}. دووھم/ ھەركەسىك بانگەشەى ئەوھ بكات كە پىغەمبەرى خودا -صلى الله عليه وسلم- بىدەنگ بووھ سەبارەت بە شتىك لە كنىبى خوای گەورە (قورئان)؛ ئەوا درۆپەكى گەورەى کردووھ پېزى خوای گەورە، لەكاتىكدا خوای گەورە دەفەرموېت: {يا أيها الرسول بَلِّغْ ما أنزل إليك من ربك وإن لم تفعلْ فما بلغت رسالته} [المائدة: 67] واتە: {ئەى (پىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم-) رايگەيەنە (بە خەلك) ئەوھى ھىنراوھتە خواروھ بوۆ لەلایەن پەرورەدگارەوھ وھ ئەگەر وانەكەيت ئەوھ پراسپىرەكەى خوات پرانەگەياندووھ و بەجىت نەھىناوھ}. سىيەم/ ھەركەسىك بانگەشەى ئەوھ بكات كە پىغەمبەر -صلى الله عليه وسلم- ھەوالدەدات سەبارەت بە ئەو شتانەى سەبى پروودەدەن لە لایەن خوېەوھ بە بى ئەوھى وەحى -سروش- بىت لە لایەن خوای گەورە؛ ئەوا درۆپەكى گەورەى کردووھ دزى خوای گەورە، لەكاتىكدا خوای گەورە دەفەرموېت: {قل لا يعلم من في السماوات والأرض الغيب إلا الله} [النمل: 65] واتە: {بلى كەسانىك كە لە ئاسمانەكان و زەویدان غەيب نازانن بىجگە لەخوا (تەنھا ئەو (دەيزانىت).

<https://sunnah.global/hadeeth/ku/show/10420>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

